

**AS "Sadale tīkls"
noteiktie
elektroenerģijas sadales sistēmas
pakalpojumu tarifi
no 2024. gada 1. janvāra**

PUBLISKOJAMĀ DAĻA

Rīga, 28.11.2023.

Ievads

Līdz ar grozījumiem Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izdotajā tarifu apstiprināšanas metodikā un izrietošajiem grozījumiem lēmumā, ar kuru 2023. gada 22. maijā tika apstiprināti AS "Sadales tīkls" tarifi, spēkā esošā regulatīvā perioda pirmais AS "Sadales tīkls" tarifu periods noslēdzas 2023. gada 31. decembrī. Noslēdzoties tarifu periodam, sistēmas operatoram ir pienākums uzskaitīt regulatīvā rēķina atlikumu. Veicot regulatīvā rēķina uzskaiti, sistēmas operators ņem vērā gan iepriekšējo periodu plānoto un faktisko izmaksu/ieņēmumu starpību, gan ir tiesīgs ņemt vērā aktuālākās nākamo tarifu periodu plānoto izmaksu prognozes atbilstoši metodikā noteiktajam tvērumam. Ja regulatīvā rēķina aprēķina rezultāts ir pozitīvs un pārsniedz 1% no nākamā tarifu perioda ekspluatācijas izmaksām, tad sistēmas operatoram ir pienākums to atgriezt lietotājiem jau nākamajā tarifu periodā.

Veicot regulatīvā rēķina uzskaiti spēkā esošā tarifa pirmā tarifu perioda noslēgumā, uzskaitītais regulatīvā rēķina atlikums ir 8,2 miljoni jeb 3,4% no 2024. gada ekspluatācijas izmaksām. Šajā gadījumā sistēmas operatoram ir pienākums samazināt uz nākamo tarifu periodu attiecināmo atļauto ieņēmumu daļu un noteikt samazinātas tarifu vērtības. Atļauto ieņēmumu samazinājums atbilstoši metodikas nosacījumiem tiek attiecināts uz visām sprieguma pakāpēm. Regulatīvā rēķina attiecināšanas rezultātā visu sprieguma pakāpju Pamata un Speciālo tarifu vērtības periodam no 2024. gada 1. janvāra ir samazinātas.

Jāuzsver, ka no 2024. gada 1. janvāra AS "Sadales tīkls" noteiktajām tarifu vērtībām mājāsaimniecības lietotāju objektiem papildus tiks piemēroti Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktie fiksētās komponentes ierobežojumi. Informācija par mājāsaimniecības lietotājiem (fiziskajām personām) faktiski piemērojamām tarifu vērtībām no 2024. gada ir publicētas AS "Sadales tīkls" mājaslapā <https://sadalestikls.lv/lv/tarifi>.

1. Grozījumi Metodikā un lēmumā nosaka, ka pirmais tarifu periods noslēdzas 2023. gada 31. decembrī

Ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk - SPRK) padomes 2023. gada 22. maija lēmumu [Nr. 65](#) "Par akciju sabiedrības "Sadales tīkls" elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifiem" ir noteikts šobrīd spēkā esošo tarifu regulatīvais periods no 2023. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 31. decembrim un apstiprināti AS "Sadales tīkls" elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu diferencētie tarifi (bez pievienotās vērtības nodokļa). Ar attiecīgo lēmumu pirmais tarifu periods tika noteikts 18 mēneši – no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 31. decembrim.

SPRK 2023. gada 16. novembra padomes sēdē ir lēmusi par [Grozījumiem](#) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022. gada 28. novembra lēmumā [Nr.1/41](#) "Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika" (turpmāk - Metodika), kas paredz sistēmas operatoram tiesības regulatīvā rēķina ietvaros turpmāk veikt nākamo tarifu periodu nekontrolējamo plānoto izmaksu prognožu precizēšanu (elektroenerģijas cena, inflācija, pārvades sistēmas tarifa izmaksas). Vienlaikus noteikts, ka ar SPRK 2023. gada 22. maija lēmumu Nr. 65 "Par akciju sabiedrības "Sadales tīkls" elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifiem" apstiprinātā tarifa pirmais tarifu periods ir seši mēneši.

Izrietoši no Metodikas grozījumiem, SPRK 2023. gada 23. novembrī ir pieņēmusi lēmumu [Nr. 132](#) "Par 2023. gada 22. maija lēmumā Nr. 65 "Par akciju sabiedrības "Sadales tīkls" elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifiem" noteiktā regulatīvā perioda tarifu periodiem", kurā grozīti iepriekš noteiktie tarifu periodi, nosakot šādus precizētos pirmos divus tarifu periodus (pārējos saglabājot nemainīgus):

- 1.1. no 2023. gada 1. jūlija līdz 2023. gada 31. decembrim;
- 1.2. no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim;

2. Ja noslēdzoties tarifu periodam, regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs un >1% no ekspluatācijas izmaksām, tad sistēmas operatoram ir pienākums noteikt samazinātas tarifa vērtības

Metodikas 26. un 26.¹ punkti nosaka, ka sistēmas operators pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā uzskaita nekontrolējamo izmaksu starpības, kā arī sistēmas operatoram ir tiesības uzskaitīt paredzamo nākamo tarifu periodu nekontrolējamo plānoto izmaksu starpību (elektroenerģijas zudumu izmaksas, pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksas, prognozētās kumulatīvās inflācijas ietekmes izmaksas), kas radusies starp plānotajām un regulatīvā rēķina uzskaitīšanas brīdī precizētām izmaksu prognozēm. Pozitīva regulatīvā rēķina gadījumā, sistēmas operatoram, atbilstoši Metodikas 29. punktam, ir pienākums korekciju attiecināt uz nākamo tarifu periodu.

Atbilstoši Metodikas 62. punktam, SPRK, lemjot par tarifu apstiprināšanu, var dot atļauju sistēmas operatoram pašam noteikt diferencētos tarifus saskaņā ar Metodiku, ievērojot Metodikas nosacījumus. SPRK 2023. gada 22. maija lēmumā Nr. 65 "Par akciju sabiedrības "Sadales tīkls" elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifiem" ir piešķirta atļauja katram tarifu periodam saskaņā ar Metodikas 62. punktu AS "Sadales tīkls" pašai noteikt elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu diferencētos tarifus, ja atbilstoši Metodikai nepieciešams veikt plānoto ieņēmumu korekciju. Atbilstoši Metodikas 64.² punktam, AS "Sadales tīkls" 2023. gada 24. novembrī ir iesniegusi SPRK informāciju par pirmā tarifu perioda regulatīvā rēķina atlikumu un tā pamatojumu.

AS "Sadales tīkls" regulatīvā rēķina aprēķins veidojas no šādām trīs lielākajām sadaļām:

- 1) Pirmā tarifu perioda nekontrolējamo izmaksu faktiskā korekcija, kas aprēķināta atbilstoši Metodikas 26. punkta nosacījumiem (2023. gada 2. pusgads);
- 2) Iepriekšējā regulatīvā perioda pēdējo mēnešu izmaksu prognozes korekcija (atbilstoši Metodikas 26.8. apakšpunktam). Iesniedzot jauno tarifu projektu tika sniegtas prognozes par neprognozējamām izmaksām regulatīvā perioda pēdējos mēnešos. Tās koriģējamās jaunā regulatīvā perioda pirmā tarifu perioda noslēgumā (2023. gada 1. pusgads);
- 3) Nākamo tarifu periodu izmaksu prognožu korekcijas (atbilstoši Metodikas 26.¹ punktam). Jaunākajos Metodikas grozījumos tika noteiktas tiesības sistēmas operatoram, veicot regulatīvā rēķina aprēķinu, veikt arī nekontrolējamo plānoto izmaksu korekcijas atbilstoši aktuālajām nākotnes prognozēm. Šo grozījumu mērķis ir nodrošināt, ka sistēmas operators

izvērtē vai ir pamatoti jau pirms nākamā tarifu perioda iestāšanās uzreiz precizēt tarifu vērtības atbilstoši aktuālākajām izmaksu prognozēm, iepretim iepriekšējam regulējumam, kas noteica, ka korekcija veicama tikai pēc fakta, noslēdzoties attiecīgajam tarifu periodam. Jaunā pieeja ļauj operatīvāk pielāgot tarifu vērtības aktuālajām nākamā tarifu perioda izmaksu prognozēm.

Nemot vērā, ka pēdējo gadu laikā ir notikušas būtiskas sadales sistēmas operatora nekontrolējamo izmaksu svārstības:

- straujš elektroenerģijas cenu kāpums un tā pakāpeniska samazināšanās,
- ļoti augsta inflācija (patēriņa cenu indeksa prognoze), kas šobrīd sāk samazināties, atbilstoši aktuālākajām Latvijas Bankas publicētajām makroekonomiskajām prognozēm (<https://www.makroekonomika.lv/latvijas-banka-parskata-makroekonomiskas-prognozes-2023-gada-septembris>),
- AS "Augstsprieguma tīkls" pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu korekcijas,

kā arī Metodikas nosacījumu, ka, noslēdzoties spēkā esošā regulatīvā perioda otrajam tarifu periodam (2024. gada beigās), sistēmas operatoram atkārtoti būs pienākums uzskaitīt regulatīvā rēķina atlikumu, tai skaitā izvērtējot nākamo tarifu periodu plānoto izmaksu aktuālākās prognozes, un nepieciešamības gadījumā pārskatīt nākamā tarifu perioda vērtības, šobrīd ir pamatoti, regulatīvā rēķina aprēķinā, veikt korekcijas 2024. gada plānotajām izmaksām. Turpmāka tarifu periodu plānoto izmaksu pārskatīšana būtu veicama pirms katra attiecīgā tarifu perioda.

Pirmā tarifu perioda Regulatīvā rēķina atlikums ir 8.2 miljoni eiro, tas ir pozitīvs un veido 3.4% no 2024. gada ekspluatācijas izmaksām (pārsniedz Metodikas 29.2 apakšpunkts 1% robežu), kā rezultātā sistēmas operatoram ir pienākums to atgriezt sabiedrībai, samazinot diferencēto tarifu vērtības no 2024. gada 1. janvāra.

2024.gada prognožu korekcijas pamatā ir pārvades izmaksu samazinājums, kā arī elektroenerģijas cenas prognožu precizēšana atbilstoši 2023. gada 16. novembrī *Nasdaq* biržā fiksētiem Somijas tirdzniecības zonas finanšu instrumentu vērtībām, pieskaitot vēsturisko cenas starpību starp Somijas un Latvijas tirdzniecības zonām, un inflācijas prognožu precizējumi atbilstoši jaunākajām Latvijas bankas makroekonomikas prognozēm.

Regulatīvā rēķina rezultāts (miljonos euro)				
Izmaksu pozīcija	2023. g. 1.pusgads	2023. g. 2.pusgads	2024. g. prognoze	Kopā
Zudumu izmaksas	2.2	0.0	2.6	4.7
Pārvades izmaksas	-0.2	-0.2	2.3	1.9
Pārējās izmaksas:	0.0	1.0	0.6	1.6
	2.0	0.8	5.4	8.2

3. Sistēmas operatoram starp tarifu periodiem, ievērojot Metodikā noteikto, ir tiesības pašam noteikt diferencētos tarifus.

Veicot diferencēto tarifu vērtību pārrēķinu, piemērojot regulatīvā rēķina mehānismu, kā arī veicot sadalītās elektroenerģijas un lietotājiem atļautās jaudas, atbilstoši aktuālākajām operatora prognozēm 2024. gada periodam, diferencēto tarifu vērtības samazinās visās sprieguma pakāpēs, aptverot gan tarifu fiksēto, gan mainīgo daļu.

Regulatīvā rēķina piemērošana veikta atbilstoši Metodikas 53. un 54. punktā noteiktajai aprēķina formulai, regulatīvā rēķina atlikums sadalīts pa atļautajiem ieņēmumiem atbilstoši tarifā apstiprinātajai izmaksu struktūrai.

AS "Sadales tīkls" elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu diferencētie tarifi no 2024. gada 1. janvāra (bez PVN)

Tarifs sprieguma pakāpē 0,4kV līnijās						
	Tarifa plāns (spēkā esošais)		Tarifa plāns (piedāvātais)		Tarifa palielinājums/samazinājums (%)	
	Pamata-1	Speciālais-1	Pamata-1	Speciālais-1	Pamata-1	Speciālais-1
Maksa par elektroenerģijas piegādi, EUR/kWh*	0.03985	0.15940	0.03962	0.15848	-1%	-1%
Maksa par jaudas uzturēšanu, EUR/A/mēnesi**, 1 fāze	0.38	0.15	0.34	0.14	-11%	-7%
Maksa par jaudas uzturēšanu, EUR/A/mēnesi, 3 fāzes	0.92	0.37	0.82	0.33	-11%	-11%

Tarifs sprieguma pakāpē 0,4kV kopnes						
	Tarifa plāns (spēkā esošais)		Tarifa plāns (piedāvātais)		Tarifa palielinājums/samazinājums (%)	
	Pamata-2	Speciālais-2	Pamata-2	Speciālais-2	Pamata-2	Speciālais-2
Maksa par elektroenerģijas piegādi, EUR/kWh	0.02602	0.10448	0.02587	0.10348	-1%	-1%
Maksa par jaudas uzturēšanu, EUR/A/mēnesi	0.92	0.37	0.82	0.33	-11%	-11%

Tarifs sprieguma pakāpē 6-20 kV līnijās						
	Tarifa plāns (spēkā esošais)		Tarifa plāns (piedāvātais)		Tarifa palielinājums/samazinājums (%)	
	Pamata-3	Speciālais-3	Pamata-3	Speciālais-3	Pamata-3	Speciālais-3
Maksa par elektroenerģijas piegādi, EUR/kWh	0.00696	0.02784	0.00692	0.02768	-1%	-1%
Maksa par jaudas uzturēšanu, EUR/kV/mēnesi***	2.96	1.79	2.73	1.65	-8%	-8%

Tarifs sprieguma pakāpē 6-20 kV kopnes						
	Tarifa plāns (spēkā esošais)		Tarifa plāns (piedāvātais)		Tarifa palielinājums/samazinājums (%)	
	Pamata-4	Speciālais-4	Pamata-4	Speciālais-4	Pamata-4	Speciālais-4
Maksa par elektroenerģijas piegādi, EUR/kWh	0.00442	0.01768	0.00439	0.01756	-1%	-1%
Maksa par jaudas uzturēšanu, EUR/kV/mēnesi	2.96	1.79	2.73	1.65	-8%	-8%

4. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajiem nosacījumiem, AS "Sadales tīkls" noteiktajiem tarifiem mājaimniecības lietotāju (fizisko personu) objektiem no 2024. gada 1. janvāra papildus tiks piemērota tarifu fiksētās komponentes samazināšana. Informācija par elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu diferencēto tarifu komponentšu vērtībām, kas tiks piemērotas mājaimniecības lietotājiem saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajām prasībām, publicētas AS "Sadales tīkls" mājaslapā <https://sadalestikls.lv/lv/tarifi>.